

Pregled Sporazuma o socijalnom osiguranju

Sporazumi o socijalnom osiguranju Australije su bilateralni međunarodni ugovori koji imaju za cilj premostiti razdoblja u kojima osobe koje su živjele i radile u više zemalja nisu imale socijalno (i mirovinsko) osiguranje. Sporazumi omogućavaju da Australija i njene partnerske zemlje podijele odgovornost za plaćanje mirovina osobama koje su se selile iz jedne u drugu zemlju, ovisno o vezama svake osobe sa svakom od tih zemalja.

Sporazumi o socijalnom osiguranju su sačinjeni tako da budu od koristi strankama i oni im ne uskraćuju prava koja imaju prema zakonu o socijalnom osiguranju Australije. Naprotiv, sporazumi pomažu sadašnjim i bivšim građanima Australije u ispunjavanju uvjeta za inozemne i australske mirovine koje inače, bez tog sporazuma, ne bi mogli dobiti.

Australija trenutno ima 32 sporazuma o socijalnom osiguranju, i to s Austrijom, Belgijom, Kanadom, Čileom, Hrvatskom, Ciprom, Češkom Republikom, Danskom, Estonijom, Finskom, Sjevernom Makedonijom, Njemačkom, Grčkom, Mađarskom, Indijom, Irskom, Italijom, Japanom, Korejom, Latvijom, Maltom, Nizozemskom, Novim Zelandom, Norveškom, Poljskom, Portugalom, Srbijom, Slovačkom Republikom, Slovenijom, Španjolskom, Švicarskom i Sjedinjenim Američkim Državama.

Svaka zemlja bira na koje isplate će primjenjivati sporazum. Od 2004. godine, Australija nove sporazume primjenjuje samo na starosnu mirovinu. Daljnje informacije o općenitim uvjetima za pravo na australsku starosnu mirovinu ćete naći na www.servicesaustralia.gov.au/age-pension.

Osnovni elementi sporazuma o socijalnom osiguranju su odredbe o podnošenju zahtjeva, odredbe o kombiniranju razdoblja boravka/života i osiguranja, i odredbe o sprječavanju dvostrukog osiguranja. Svi trenutno postojeći sporazumi koje Australija ima s drugim zemljama uključuju odredbe o podnošenju zahtjeva i kombiniranju; a 23 sporazuma također sadržava i odredbe o sprječavanju dvostrukog osiguranja. Novi sporazumi o socijalnom osiguranju će obuhvaćati sva tri elementa.

- **Odredbe o podnošenju zahtjeva** – te odredbe omogućavaju osobama koje ispunjavaju uvjete za mirovinu da podnesu zahtjev i u Australiji i u zemlji s kojom postoji sporazum, neovisno o tome u kojoj od tih zemalja borave/žive u vrijeme podnošenja zahtjeva. Kada ne bi postojao sporazum, stranke koje podnose zahtjev za starosnu mirovinu bi morale boraviti/živjeti u Australiji u vrijeme podnošenja zahtjeva.
- **Odredbe o kombiniranju** – te odredbe omogućavaju strankama kombiniranje razdoblja boravka/života u Australiji s razdobljima plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje u zemlji s kojom postoji sporazum kako bi zadovoljile minimalne uvjete boravka/života ili plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje, na primjer da za starosnu mirovinu ispune uvjet od 10 godina boravka/života. To osobama koje ispunjavaju uvjete omogućava da ranije steknu pravo na mirovinu.

- Odredbe o dvostrukom osiguranju – te odredbe daju izuzeće poslodavcima čiji radnici, koji obično rade u Australiji, privremeno rade u zemlji s kojom postoji sporazum od plaćanja obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje u Australiji i plaćanja istih tih doprinosa u zemlji s kojom postoji sporazum.

Daljnje informacije o sporazumima o socijalnom osiguranju i kako se oni primjenjuju ćete naći na www.dss.gov.au/international/international-social-security-agreements.